

Wetsvoorstel nr. 2502
tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, teneinde bij de berekening van het niet-beslagbare maandinkomen in het kader van de collectieve schuldenregeling toepassing te maken van referentiebudgetten.

Advies van de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders (NKGB)

Samenvatting

Gerechtsdeurwaarders zijn nauw betrokken actoren in de strijd tegen overmatige schuldenlast. Als ministerieel openbaar ambtenaar controleren zij de uitvoering van rechterlijke beslissingen en staan ze mee in voor een efficiënt invorderingsbeleid. De toelating van een schuldenaar tot een collectieve schuldenregeling is echter het laatste redmiddel. Zelfs in een scenario waarin een CSR als enig alternatief overblijft, benadrukt de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders (NKGB) de noodzaak van een evenwichtige behandeling van de belangen van de partijen. Bijgevolg ziet ze meer heil in een globale hervorming van de collectieve schuldenregeling, zoals opgenomen in het federaal regeerakkoord.

De NKGB meent ook dat het cruciaal is om concrete voorstellen te formuleren, waarbij de bestaande instrumenten versterkt en nieuwe instrumenten ontwikkeld worden, gericht op het helpen van mensen in financiële moeilijkheden, vooraleer er sprake is van schuldoverlast.

Visie van de NKGB

De NKGB steunt het doel van de auteurs van het voorstel om de berekening van het niet-beslagbaar maandinkomen in het kader van de CSR af te stemmen op de specifieke levensomstandigheden en gezinssituatie van een schuldenaar. Niettemin:

- Wordt de voorgestelde berekening **onvoldoende uitgewerkt** in het wetsvoorstel. We lezen: “De Koning bepaalt de criteria en nadere voorwaarden waaraan het instrument voor de berekening van het referentiebudget moet voldoen”. Het is erg belangrijk om transparante parameters naar voor te schuiven, die moduleerbaar en toepasbaar zijn ten aanzien van de verschillende (evoluerende) financiële situaties van elke schuldenaar. Ook de werking van de referentiebudgetten in de praktijk van de sociale sector en de mening van de schuldbemiddelaars zijn belangrijke factoren in de bespreking van dit wetsvoorstel. We onderschrijven dan ook het advies van de advocatuur, die in deze materie de deskundigen zijn. Maar de vraag blijft of één berekening de sleutel kan zijn voor het deblokken van alle situaties van overmatige schuldenlast, wanneer je weet dat elke situatie anders is?

- Wijst de NKGB - zoals steeds - op de noodzaak een **evenwicht te vinden tussen enerzijds het eerbiedigen van de waardigheid van de schuldenaar en anderzijds het recht van de schuldeiser op tenuitvoerlegging van een beslissing en de invordering van zijn schuldvordering (artikel 6 EVRM)**.
De voorgestelde nieuwe berekening mag immers geen onvoorspelbaarheid veroorzaken en overbescherming van de schuldenaar in de hand werken, wat mogelijks een averechts effect voor deze kan teweegbrengen. Aangezien studies aangeven dat een efficiënt invorderingssysteem het BBP met 1,5 % doet stijgen, dient er in de eerste plaats te worden ingezet op een doeltreffender handhavingproces dan nu al het geval is, en moet er tegelijkertijd voor worden gezorgd dat mensen die de nodige maatschappelijke aandacht verdienen daadwerkelijk worden beschermd. Die twee zijn met elkaar verbonden.
- Een meer algemene opmerking betreft het feit dat de ministers van Economie en van Justitie beiden herhaaldelijk hebben aangekondigd dat zij de CSR-procedure grondig willen herzien gelet op zijn tekortkomingen. In het regeerakkoord lezen we trouwens dat de procedure moet worden geëvalueerd en zo nodig gecorrigeerd. Het lijkt ons inderdaad aangewezen om prioriteit te geven aan een **globale hervorming** van deze procedure.
- We onderstrepen nogmaals dat de NKGB pleit voor voorafgaande oplossingen. Op het moment een CSR-procedure wordt ingeleid, is het vaak te laat. Wij zijn ervan overtuigd dat de nadruk moet liggen op de **vroegtijdige opsporing van elke schuldsituatie**, door gerechtsdeurwaarders de nodige instrumenten aan te reiken (modernisering van het Centraal bestand van beslagberichten), een schorsende financiële bemiddelingsfase te promoten (voor tijdelijke betalingsproblemen), door de procedure voor de invordering van onbetwiste schulden te verruimen, door onnodige tenuitvoerleggingsprocedures en -kosten te beperken (dankzij een grotere vermogenstransparantie), ...
- Tot slot, een kanttekening: wanneer een CSR-bericht in het CBB wordt neergelegd, is de gerechtsdeurwaarder – ten gevolge van een ontvankelijkheidsbeslissing - genoodzaakt zijn tussenkomst te beëindigen. Is het geen optie om dit **CSR-bericht** in het CBB verder te optimaliseren of zelfs aan te vullen met de vermelding van het bedrag, gelet op het potentieel van het CBB (inzake transparantie en “knipperlichten”)?